

О П Р Е Д Е Л Е Н И Е

№ 6379

гр. София, 26.07.2023 г.

**АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 64
състав**, в закрито заседание на 26.07.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Калинка Илиева

като разгледа дело номер **6861** по описа за **2019** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.248 ГПК, вр. чл.144 АПК.

Образувано е по „касационна жалба“, предявена от М. П. М., за която е прието, с определение № 7523/10.7.2023 г., че по своята правна същност е искане за изменение на постановеното по това дело решение в частта му за разноските.

В „касационната жалба“ се твърди, че при присъждане на разноските съдът не е съобразил чл. 10, ал. 2 ЗОДОВ в редакцията на посочената норма – в ДВ бр. 43 от 2008 г., преди редакцията от ДВ бр. 94 от 2019 г. Следва да се съобрази това, че исквата молба е предявена от преди влизането в сила на посоченото изменение. Съгласно посочената норма, в тази ѝ редакция, се твърди, че при отхвърляне на иска /каквото е процесният случай/ не следва да се присъждат в тежест на ищеца разноски за адвокат. Цитира практика на ВАС. Изменението на чл. 10, ал. 4 ЗОДОВ твърди, че е неприложимо към процесния случай, като твърди че посочената норма следва да се прилага само занапред.

Ответникът Българска народна банка оспорва искането. Твърди, че правилно с решението са присъдени разноски, до претендираните размери. Неправилно е становището на ищеца относно приложението на чл. 10, ал. 2 ЗОДОВ. Следва да се съобрази цитираната съдебна практика, както и това, че ищецът също е юрист – ЧСИ. Молбата е допустима съгласно чл. 248, ал. 1 от ГПК

По снейната основателност, съдът намира следното:

По делото бе постановено решение, което поради това, че не е обжалвано, е влязло в сила. С това решение съдът отхвърли част от предявените от М. П. М. срещу Българската народна банка искове, а друга част – отхвърли.

Съгласно чл. 10, ал. 2 ЗОДОВ (Изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г., в сила от 30.05.2008 г.) Ако искът бъде отхвърлен изцяло, съдът осъжда ищеца да заплати разноските по производството.

В цитираната норма не е посочено какво се включва в понятието разноски.

Действително, в своята практика една част от съставите на АССГ приемат, че в производствата по ЗОДОВ разноски за адвокат, при отхвърляне на иска, не се дължат по дела, образувани преди влизане в сила на разпоредбата на чл.10 ал.4 от ЗОДОВ /каквото е процесният случай/ - нова ДВ бр. 94 от 2019 г. Друга част са на противното становище.

Противоречиви становища по този въпрос са формирани от различни състави на ВАС. В част от постановените съдебни актове се приема, че разрешението, дадено с новата алинея 4 на чл.10 от ЗОДОВ следва да се прилага и за заварените дела, с оглед изразената воля на законодателя по този въпрос, а и за да се избегне занапред различно третиране на сходни положения, различаващи се единствено по време. Аргументи в тази насока се черпят от мотивите на определение № 2/20.04.2021 г. по тълкувателно дело № 1/2019 г. на ОСГТК и ОСС на Първа и Втора колегия на ВАС. Следва да се посочи, че те нямат задължителен характер. С последното е отклонено искането на Главния прокурор на Република България за приемане на съвместно тълкувателно постановление от Общото събрание на съдиите от Гражданската колегия на ВКС и Първа и Втора колегия на ВАС по следния въпрос: „В хипотезите на чл. 10, ал. 2, респ. на чл. 10, ал. 3 от ЗОДОВ, дължи ли ищецът разноски за юрисконсултско възнаграждение, когато юридическото лице – ответник по иска, съгласно чл. 205 от АПК е представлявано в съдебното производство от юрисконсулт?“, тъй като е прието, че този въпрос вече е намерил законодателно решение.

В други свои решения ВАС приема, че разпоредбата на чл.10, ал.4 ЗОДОВ (нова – ДВ, бр. 94 от 2019 г.), според която ищецът дължи на ответника възнаграждението за един адвокат, ако е имал такъв, се прилага само за дела, образувани след приемането ѝ. Законодателните промени в чл.10 от ЗОДОВ действат занапред, на основание §6, ал. 1 от ПЗР на ЗИД на ЗОДОВ. Ето защо, цитираната разпоредба не е относима към производства, образувани преди влизане в сила на изменението на закона.

Според второто становище, при тълкуване нормата на чл. 10, ал. 2 ЗОДОВ от преди изм. ДВ,бр.94/2019 г. в понятието „разноски по производството“, при отхвърляне на иска, следва да се включат само направените от съда и страните разноски по производството, не и таксите и възнаграждението за един адвокат. При анализ на текста, въз основа на употребата на думите „внесената“ и „разноските“, се прави извод, че на ищеца, респективно на съда /когато не са сторени такива предварително от страните/, се дължат всички разноски, независимо от пълното или частичното уважаване на исковата претенция. / В този см. Р325/17г. по адм.д.611/16г. на АдмС В., Р51/17г. по в.гр.д.25/17г. на ПАС, Р2680/18г. по в.гр.д.1177/18г. на САС, Р1726/18г. по адм.д.12373/15г. на АССГ и др./ . Аргумент в тази насока се черпи и от изречение второ на цитираната норма, в което изрично е направено уточнение ,че адвокатско възнаграждение се дължи съразмерно уважената част от иска. Т. липсва в съдържанието на текста, касаещ останалите разноски.

При второто тълкуване се приема, че законодателят прави разлика между разноски за производството и заплатено възнаграждение за един адвокат, респективно юрисконсултско възнаграждение. Последните, макар и да са разходи по делото, не са разноски по производството. В ЗОДОВ не е предвидено изрично възстановяването на разхода за ползваната от ответника адвокатска услуга по делото или заплащане на юрисконсултско възнаграждение в негова полза. В чл. 10, ал. 2 от ЗОДОВ (в относимата редакция), който се явява специална разпоредба по отношение на чл. 78 от

ГПК и чл. 143 АПК, законодателят не е предвидил изрично, че при отхвърляне изцяло или частично на предявените иски, на ответника се дължи заплащане на разноски за адвокатско възнаграждение. Към казуса не е приложима и разпоредбата чл. 10, ал. 4 ЗОДОВ (в редакцията съгласно изм. и доп., публ. ДВ, бр. 94 от 29.11.2019 г.) доколкото съгласно Параграф 6, ал. 1 от преходните и заключителните разпоредби на Закона за изменение и допълнение на ЗОДОВ, този закон се прилага за предявени иски молби, подадени след влизането му в сила.

Съдът, след като взе предвид становищата на страните, както и двете противоположни становища в практиката на съдилищата, счита, че искането на ищеца за изменение на постановеното решение в частта му за разноските е основателно.

При тълкуване на нормите на чл. 10 ЗОДОВ следва да се съобразят критериите по чл. 46, ал. 1 ЗНА (Изм. - ДВ, бр. 46 от 2007 г.), предвиждащ че разпоредбите на нормативните актове се прилагат според точния им смисъл, а ако са неясни, се тълкуват в смисъла, който най-много отговаря на други разпоредби, на целта на тълкувания акт и на основните начала на правото на Република България. Съгласно чл. 46, ал. 2 (Изм. - ДВ, бр. 46 от 2007 г.) Когато нормативният акт е непълен, за неуредените от него случаи се прилагат разпоредбите, които се отнасят до подобни случаи, ако това отговаря на целта на акта. Ако такива разпоредби липсват, отношенията се уреждат съобразно основните начала на правото на Република България.

На следващо място, следва да се съобразят и мотивите на определението № 2/20.04.2021 г. по тълкувателно дело № 1/2019 г. на ОСГТК и ОСС на Първа и Втора колегия на ВАС: новата алинея 4 на чл. 10 следва да бъде прилагана по отношение и на заварените дела, с оглед вече изразената ясна воля на Законодателя по този въпрос, и за да се избегне занапред различно третиране на сходни положения, различаващи се единствено по време; след влизане в сила на чл. 10, ал. 4 ЗОДОВ поставеният по тълкувателното дело въпрос се явява „неуреден въпрос“, по смисъла на § 1 от ПЗР на ЗОДОВ за заварените дела и по силата на тази препращаща разпоредба приложение по тях следва да намерят нормите на чл. 78, ал. 3 и ал. 8 ГПК, които са идентични по смисъл с новото законодателно разрешение в чл. 10, ал. 4 ЗОДОВ“.

Действително, определението по посоченото тълкувателно дело не е задължително за съдилищата. Но в това определение, прието от ВАС и ВКС следва да се възприемат насоките за тълкуването на нормите на чл. 10 ЗОДОВ при заварените дела. При него, в съответствие с чл. 46 ЗНА се дава становище /което и настоящият състав възприема/, че следва да се приложат нормите, които са „идентични“ на чл. 10, ал. 4 ЗОДОВ, а именно – чл. 78, ал. 3 и ал. 8 ГПК.

Посоченото тълкуване е съответно и на основния принцип в гражданския процес – принципът на равнопоставеност. Защото, при отхвърляне на иска /какъвто е процесният случай/, ответникът не би имал право на присъждане на адвокатско или на юрисконсултско възнаграждение. Същевременно, при обратната хипотеза /уважаване на иска/ -ищецът би имал право на разноски.

Ето защо и доколкото е предявен иск /за присъждане на вреди, претендирани в резултат на твърдяво незаконосъобразно бездействие на ответника/, който с влязло в сила решение е отхвърлен изцяло настоящият състав намира, че разноските следва да се определят съобразно изложените по-горе правила. Ето защо и съдът намира, че искането за изменение на разноските е неоснователно.

Така мотивиран, Административен съд София-град, I-во отделение –64 състав:

ОПРЕДЕЛИ :

ОТХВЪРЛЯ молбата на М. П. М., ЕГН: [ЕГН] за изменение на решение № 7777/16.12.2022 г., постановено по адм.д. № 6861/2019 г. на АССГ, 64 с-в.

ОПРЕДЕЛЕНИЕТО подлежи на обжалване пред ВАС с частна жалба в 7-дневен срок от уведомяването.

При подаване на частна касационна жалба, тя следва да бъде придружена с доказателства за внесена по сметка на ВАС държавна такса от 70 лв., както и приподписана от адвокат, с редовно адвокатско пълномощно. При неизпълнение на указанията жалбата следва да бъде върната.

СЪДИЯ: